

TUNTOSARVI

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

10
2018

Nuorten tapaaminen Jyväskylässä
Jutaajat ruskamatkalla Levillä

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Nuorten tapaaminen Jyväskylässä.....	4
Oulun kerhossa juhlittiin Elsiä.....	7
Kuurosokeusalan kirjasto Tampereelle.....	8
Jutaajat ruskamatkalla Levillä.....	10
Kalle Könkkölän elämäntyöseminaari.....	12
Vammaisten tulkkauspalvelu jatkuu normaalisti.....	13
NKL 90 vuotta.....	14
Ilmoitukset.....	15
Tue toimintaamme.....	20

Kansikuva: Kuurosokeusalan kirjasto perustetaan Tampereelle Kuurosokeiden Toimintakeskukseen. Tiedotustyöntekijä Eetu Seppänen kertoo hankkeesta sivulla 8. Kuva: Jaakko Evonen.

TUNTOSARVI
44. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry

Taitto
Heidi Häyrynen

Päätoimittaja
Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Viestinnän työryhmä 2018:
Esko Jäntti (pj) ja Sanna Paasonen.
Työntekijöiden edustajat: Heidi Häyrynen, Jaakko Evonen
Yhteinen sähköposti: viestintaryhma@kuurosokeat.fi

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille ilmainen. 11 numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisyäänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:kuurosokeat@kuurosokeat.fi. Toimiston aukioloaika ma-pe klo 9.00-15.

Painopaikka
Grano Kuopio

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Nuoret mukaan toimintaan

Nuorten viikonloppu kokosi Jyväskylään 14 nuorta eri puolilta Suomea. Moninaiseen joukkoomme mahtui opiskelijoita, työssäkäyviä, työttömiä, lapsettomia, vanhempia, viittovia ja puhuvia.

Viikonloppuna pidetyssä nuorten kokouksessa perustimme nuorten kerhoon toimikunnan. Siihen kuuluu viisi aktiivia. Yhdessä suunnittelemme ja toteutamme nuorten tapahtumia. Pyrimme tavoittamaan kaikki kuulonäkövammaiset ja kuurosokeat nuoret ympäri Suomen. Tavoitteenamme on kehittää toimintaa nykypäivän mukaiseksi ja aidosti nuoria kiinnostavaksi.

Annoimme jälleen hallitukselle esityksen nuorten kerhon ikärajan muuttamisesta. Aiemmin ikäraja on ollut 18–30 vuotta, mutta haluaisimme nostaa yläikärajaa viidellä vuodella eli 35 vuoteen. Kuulonäkövammaiset ovat hyvin marginaalinen ryhmä Suomessa, ja nuoria heistä on vain murto-osa. Ikärajaa nostamalla pystymme tavoitta-

maan hieman suuremman ryhmän osallistujia tapahtumiimme.

Lisäksi Suomessakin tyypillinen pätkätyöllisyys, epävarma työllisyystilanne sekä pitkä koulutusaika viivyttävät itsenäistymistä, perheen perustamista ja aikuistumista. Jos soppaan heitetään vielä vamma jos toinenkin, voi itsenäisen aikuisuuden roolin omaksuminen tuntua vielä tuplaten haastavammalta. Kolmekymppinen voi hyvin olla vielä samassa elämäntilanteessa, kuin kymmenen vuotta nuorempi.

Toivon, että myös uudet nuoret rohkaistuvat lähtemään mukaan nuorten toimintaan ja tapahtumiin. Yhdessä voimme luoda tästä pienestä yhteisöstämme juuri sellaisen kuin haluamme. Vertaistuki on tärkeää jokaiselle. On ihana huomata, ettei olekaan ainoa maailmassa!

Julia Kaasinen

Nuorten toimikunnan edustaja ◆

”Ole rohkeasti se, kuka olet!”

– nuoret kohtasivat Jyväskylässä

Ryhmäkuvassa nuorten tapahtuman osallistujia.

---

*Teksti: Johanna Rytönen
Kuvat: Marianne Mielityisen kuva-arkisto*

Osallistuin syyskuussa kuulonäkövammaisten nuorten viikonloppu-tapaamiseen, joka järjestettiin Jyväskylässä, Hotelli Alexandrassa. Tapaamisen teemana oli rohkeus olla oma itsensä. Tähän teemaan paneuduttiin erityisesti näyttelijä **Eero Enqvistin** luennolla, johon

sisältyi myös esiintymisrohkeuteen liittyviä käytännön harjoituksia.

Tapaaminen alkoi perjantai-iltana majoittumisella hotellihuoneisiin. Sen jälkeen oli yhteinen aloitustilaisuus, jossa tutustuimme toisiimme, ja saimme lisää tietoa viikonlopun ohjelmasta. Eero esitteli itsensä. Hän antoi meille läksyksi miettiä, millaisissa tilanteissa olemme rohkeita ja minkälaisia huonekaluja

haluaisimme olla. Aloitustilaisuuden jälkeen saimme vapaasti viettää iltaa hotellin tiloissa ja tutustua toisiimme. Tapaamisen järjestäjien ollut aiemmin tavannut, mutta osallistujista osa oli minulle tuttuja aiemmista kuulonäkövammainen tapahtumista.

Kaupunkisuunnistusta

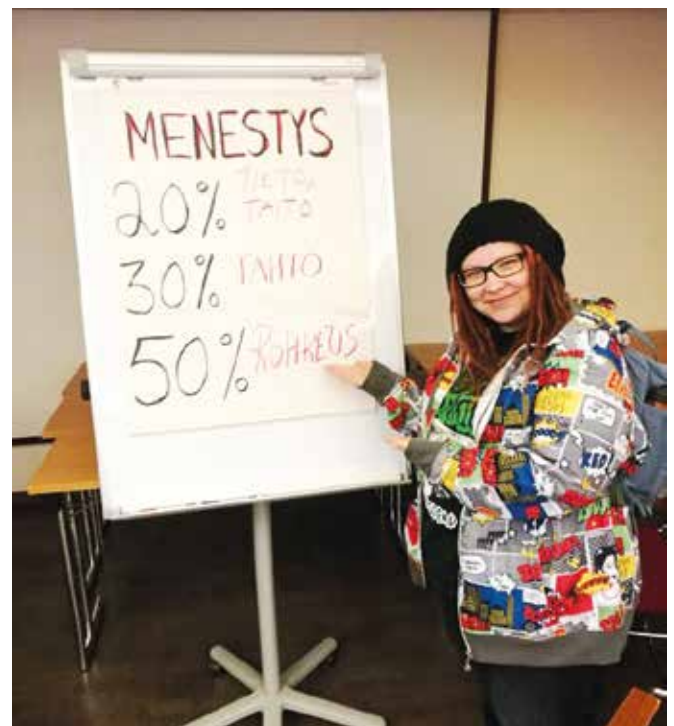
Lauantaiaamuna ohjelmassa oli kaupunkisuunnistusta. Se toteutettiin hauskana paritehtävänä, jossa piti muun muassa etsiä Jyväskylän keskustasta joitakin tiettyjä paikkoja tai rakennuksia. Löysimme esimerkiksi kirkon ja Kauppakadun tähtikompassin. Tämän jälkeen meillä oli pari tuntia omaa aikaa. Osa porukasta meni kaupungille syömään, ja osa jäi hotelliin viettämään aikaa joko yksin tai kavereiden seurassa.

Päivän aikana meillä oli mahdollisuus tutustua Suomen Kuurosokeat ry:n kommunikaatiopäällikköön **Riitta Lahtiseen**. Lisäksi meillä oli mahdollisuus osallistua yliopistop opiskelija **Tarja Niemeläisen** pro gradu -tutkielmaan, jonka kohdeyryhmänä ovat kuurosokeat opiskelijat. Yksi meistä nuorista, jolla on oma käsityöryitys, toi tuotteitaan myytäväksi hotellin kokoushuoneeseen.

Iltapäivällä oli vuorossa Eeron luento: ”Ole rohkeasti se, kuka olet!”.

Aluksi jokainen sai esitellä itsensä. Eero kannusti kertomaan itsestämme muutakin kuin vain nimen, iän ja asuinpaikan. Esittelykierroksen jälkeen keskustelimme menestyksestä, rohkeudesta ja häpeän tunteesta. Lisäksi saimme parin kanssa keskustella siitä, millaisissa tilanteissa olemme rohkeita ja milloin taas on hankalampaa olla rohkeasti oma itsensä. Lopuksi teimme muutamia käytännön harjoituksia, joissa saimme arvioida omaa esiintymisrohkeuttamme ja myös ehkä vähän vahvistaa sitä.

Illalla meillä oli päivällinen hotellin ravintolassa. Loppuillan jokainen sai vapaasti viettää, miten halusi. Osa porukasta kävi hotellin sau-

Veera Laukkarinen.

nassa ja porealtaassa, ja jotkut lähitivät tutustumaan kaupungin yöelämään.

Nuorten ikäraja puhutti

Sunnuntaina päätimme viikonlopputapaamisen nuorten kokouksella. Keskustelimme Suomen Kuu-rosokeat ry:n lasten- ja nuorten toiminnasta. Pohdimme muun muassa sitä, voisiko toiminnan yläikärajaa nostaa 30:stä vaikka 40:een vuoteen, koska jotkut yli 30-vuotiaatkin saattavat olla kiinnostuneita nuorten toiminnasta. Tähänkin tapahtumaan osallistui muutama yli 30-vuotias, vaikka tapahtuma olikin alun perin suunniteltu 18–30-vuotiaille.

Mietimme myös, mikä voisi olla seuraavan nuorten tapaamisen teema. Ehdotuksia olivat muun

Julia Kaasinen (vasemmalla) ja Marianne Mielityinen.

muassa liikunta, mielenterveys, käsityöt, askartelu, tietotekniikka ja elokuvan teko. Kokouksen jälkeen meillä oli vielä buffetlounas hotellin ravintolassa.

Vertaistapaamisesta uusia kavereita

Mielestäni tämä viikonlopputapaaminen oli oikein mukava ja antoisa. Viikonlopun teema oli mielenkiintoinen, ja ohjelmaa oli sopivasti. Pidinkin erityisesti Eero Enqvistin osuudesta, sillä esiintymisharjoitusten myötä saimme tutustua toisiimme lähemmin. Ainakin itse sain viikonlopun aikana muutaman uuden kaverin. Olen aiemminkin huomannut, että tällaisissa vertaistapaamisissa on helppo tutustua uusiin ihmisiin.

Lisäksi pidin erityisesti siitä, että viikonlopputapaaminen järjestettiin hotellissa. Siellä on mukava viettää aikaa ihan yksinkin, jos yhteistä ohjelmaa ei ole koko ajan. Jos tapaaminen olisi järjestetty esimerkiksi jonkun koulun tiloissa, ei siellä välttämättä olisi ollut mitään tekemistä vapaa-ajalle. Tosin Hotelli Alexandrassa oli vähän hankala liikkua. Se oli melko sokkeloinen, ja jotkut tilat olivat liian pimeitä ja ahtaita. Kaikesta huolimatta viihdyin siellä, ja ainakin ruoat olivat hyvät. Voisin jatkossakin osallistua tällaisiin vertaistapaamisiin. ♦

Oulun kerhossa juhlittiin Elsiä

Teksti: Eija Metsämäki

Kuva: Anne Ylitalon kuva-arkisto

Oulun kerho järjesti 25.9.2018 kerhon vanhimmalle jäsenelle, syntymäpäiväsankari **Elsi Kauppiselle**, yhteisen juhlahetken. Meitä kuurosokeita kerholaisia oli paikalla neljä tulkkeineen. Lisäksi mukana oli yksi omainen, kaksi lasta sekä kaksi oikeuksienvälvojaa, uusi ja vanha.

Syntymäpäiväonnittelulaulu laulettiin sekä viittomalla että ääneen laulaen. Minä kerroin Elsin elämäntarinan. Syntymäpäiväsankari täytti 90 vuotta. Hän oli iloinen ja tyytyväinen. Juhlahetkessä oli lämmin tunnelma. Herkuttelimme mansikkakermakakulla. Kerho lahjoitti Elsille lämpimän saalipeiton. Lisäksi hän sai muitakin lahjoja. ♦

Elsi Kauppisen 90-vuotisjuhlassa oli lämmin tunnelma.

Kuurosokeusalan kirjasto Tampereelle

Teksti ja kuva: Jaakko Evonen

Kuurosokeiden Toimintakeskuksen kirjastohuoneessa on käynyt viime viikkoina kova vilinä, kun **Eetu Seppänen** aloitti syksyllä työnsä. Hän työskentelee tiedotustyöntekijänä hankkeessa, jossa perustetaan ainutlaatuinen kuurosokeusalan kirjasto Toimintakeskukseen Hervantaan Tampereelle.

Eetu on alun perin kotoisin Suomussalmelta. Hän on kuulonäkövammaisen ja opiskellut Kajaanin ammattikorkeakoulussa tietojenkäsittelyä. Hänen opinnäytetyönsä käsitteli kuurosokeita ja sosiaalista mediaa.

Pian tie vei Tampereelle, jossa Eetu työskenteli Suomen Kuurosokeat ry:n palveluksessa IT-työntekijänä vuosina 2015–16. Hänellä on kokemusta myös toimistosihteerin työstä Kajaanin maistraatissa sekä videoluentojen IT-tukihenkilönä toimimisesta. Harrastuksiin kuuluvat lukeminen, kirjoittaminen sekä blogin päivittäminen. Lisäksi hän on

kiinnostunut historiasta ja lenkkeilystä.

Kirjastoprojektia Eetu pitää tärkeänä ja mielenkiintoisena. Hänen mielestään kirjaston ylläpito edesauttaa Suomen Kuurosokeat ry:n näkyvyyttä ja vahvistaa sen asiantuntijuutta kuurosokeusosalalla.

– Kuurosokeus-kirjallisuutta ei ole paljon, joten on tärkeää, että se löytyy yhdestä paikasta. On ollut mielenkiintoista nähdä, mitä aiheesta on jo kirjoitettu, hän toteaa.

Eetun mukaan haastetta tuonut alkuvaiheessa kirjojen luokittelukategorioiden keksiminen. Aiherajauksetkin ovat pohdituttaneet.

– Kuurosokeuteen liittyy tietysti kaikki kuulo- ja näkövammaan liittyvä, mutta kaikkea pelkästään kuuloon, viittomakieleen tai näköön liittyvää ei kannata lisätä kirjastoon.

Eetu kertoo erilaisista digitaidoista olevan hyötyä projektissa. Esimerkkinä hän mainitsee taulukkolaskentaohjelma Excelin käytön. Kirjojen

lajittelussa apua on ollut englannin, ruotsin ja saksan kielen hallinnasta.

– Eikä siitäkään ole haittaa ollut, että tunnen yhdistyksen ja tiedän kuulonäkövammaisuudesta, hän lisää.

Projektin eteneminen on historian harrastajalle ollut omalla tavallaan mielenkiintoista.

– Osa kirjoista on 40-luvulta. Sitten 2010-luvulta on kirjoja, joissa on mukana netti- ja sähköpostiosoitteita, dvd-levyjä ym.

Hänellä on tulevaisuuden visio kirjastosta.

– Se on aluksi aika pieni, mutta siihen tulee toivottavasti lisää kirjallisuutta ja muuta materiaalia. Tavoitteena voisi olla, että kirjastoon lisättäisiin jatkossa kaikki ainakin Suomessa julkaistava kuurosokeuskirjallisuus.

Eetu painottaa, että kirjaston ylläpito on tärkeää myös tulevaisuudessa. ♦

Tiedotustyöntekijä Eetu Seppänen vastaa kirjastomateriaalien luetteloinnista ja kirjastojärjestelmän käyttöönotosta.

Jutaajat ruskamatkalla Levillä

Teksti: Eija Metsämäki

Jutaajat olivat Levin ruskamatkalla syyskuussa. Lauantaina saavuimme kelomökkiin, joka oli valtavan upea. Meitä oli yhteensä viisi kuurosokeaa ja kaksi omaisjäsentä tulkkeineen. Ensimmäisenä päivänä tutustuimme mökkiin ja kävimme asioita läpi.

Sunnuntaiaamu oli kaunis päivä. Kaikki valitsivat oman reitin, mihin halusivat lähteä. Aloitimme suuremmalla porukalla retken Levin tunturille. Maisemat olivat todella kauniita ja upeita. Pääsimme kaikki huipulle. Laskeutumisessa yhdellä kuurosokealla, yhdellä omaisella ja tulkeilla oli haasteita, koska rinne oli pystysuora. Tulkit kuvailivat rinnettä, mitä tulimme alas. Sitten saavuimme takaisin mökkiin. Selvisimme haasteesta.

Maanantaina lähdimme kohti Immeljärveä. Porukan vanhin pääsi mukaan tälle vaellukselle. Pidimme tauon ja paistoin poronmakkaraa. Vaelluksen jälkeen kävimme Levin keskustassa shoppailemassa. Ja sitten olikin päivittäisen

saunan aika. Iltaisin pidimme aina tiimipalaverin, jossa suunniteltiin seuraavan päivän ohjelma.

Suo ja pitkospuut

Tiistaina suuntasimme kohti Panorama-hotellia. Mukana oli kaksi kuurosokeaa ja tulkkeja. Pilvet roikkuivat alhaalla. Vaelsimme siis päät pilvessä. Etsittyämme pitkään löysimme Tuisku-ravintolan, jossa pidimme pienen lepotauon. Sitten lähdimme vaeltamaan alaspäin kohti Levin eturinteen portaita, joita oli 766 kpl. Portaiden jälkeen edessä olivat suo ja pitkospuut. Miten selvisimme pitkospuista? Kuurosokea asettui keskelle, yksi tulkki kulki edellä ja toinen takana. Lauloimme ääneen: ”Kolme pientä elefanttia marssi näin, aurinkoista tietä eteenpäin...”

Marian kappeli

Keskiviikkona tutustuimme Levin Marian kappeliin, jota esitteli vapaaehtoistyöntekijä. Hänen mukaansa kirkossa oli vihitty avioliittoon pariskunta Saudi-Arabiasta. Vieraskirjaa lukiessamme huomasimme, että vieraita oli tullut Meksikosta, Intiasta, Malesiasta, Norjasta, Amerikas-

ta, Kiinasta ja Japanista. Ja sitten tietenkin me Jutaajat.

Iltapäivällä pääsimme kakkukahville. Juhlimme Jutaajien syntymäpäiväsankaria, joka täytti pyöreitä vuosia. Ohjelma jatkui yllätysnumerolla. Veimme syntymäpäiväsankarin Viinikellariin. Siellä omistaja antoi hänelle maistiaisiksi eri viinejä. Hän sai lahjaksi muun muassa diplomin ja hillopurkin.

Karhupolku

Torstaina lähdimme vaellukselle Karhupolulle. Mukana oli viisi kuu-rosokeaa ja tulkkeja. Vaellus oli

haastava, koska polku oli kapea ja täynnä puiden juuria ja irtokiviä. Välillä oli metsän ” uutisia”, joita tulkit meille viittoivat. Välillä sade kasteli meidät. Illalla kävimme vielä keilaa-massa. Lisäksi herkuttelimme porohampurilaisella.

Lapin ruska valloitti

Perjantaina vaelsimme Kätkätunturille. Porukan nuorin vuokrasi pyörän, mutta hän ei voinut sillä ajaa, koska maasto oli niin haasteellinen. Kävelimme kohti huippua. Korkealla olikin kova tuuli. Ruska näkyi mahtavasti, oli punaista, keltaista ja oranssia. Alaspäin oli haastava mennä. Meidän piti liikkua varoen,

Levin huipun nuotiopaikalla retkelle osallistujia. Kuva: Sanna Paasosen kuva-arkisto.

askel kerrallaan. Kyllä siinä tuli hiki niin kuurosokeilla kuin tulkeillakin. Lopulta saavuimme portaille, mikä oli helpotus.

Sitten oli vuorossa pitkospuut. Edessä oli hyvin jyrkkä rakkakivirinne. Oli vain pakko jatkaa. Matkasin tulkkieni kanssa. Toinen tulkki kuvaili koko ajan ääneen maan muotoja. Pääsimme rakkakivirinteen päälle ja istuimme hetkeksi. Tulkki pohti, miten olisimme selvinneet ilman implanttiani.

Ilta alkoi hämärtyä ja muuttui nopeasti pimeäksi. Onneksi tulkeilla oli kännyköissä lamput, joiden ansiosta näimme polun. Löysimme myös maantien. Kaksi pelastajaa tuli noutamaan meidät mökille.

Lauantaina nautimme aamupalan, pakkasimme tavarat, hyvästelimme toinen toisemme ja lähdimme kotimatalle. Leiri oli mahtava, ja kaikki olivat tosi tyytyväisiä. Toivon kaikille hyvää ruska-aikaa. ♦

Kalle Könkkölän elämäntyöseminaari

Kynnys ry:n toiminnanjohtaja, kunnia-tohtori ja vammaisten oikeuksien puolustaja **Kalle Könkkölä** on kuollut 68-vuotiaana. Könkkölän elämäntyöseminaari järjestetään 3.12.2018 kello 10–15 Pikkuparlamentissa, Helsingissä. Osoite Arkadiankatu 3. Teemana ”*Kohti vammaisten henkilöiden täysivaltaista osallisuutta*”. Seminaari on avoin kaikille.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset seminaarikoordinaattori Suvi Kalliolle sähköpostitse: intern@abilis.fi ♦

*Kuvassa Kalle Könkkölä.
Kuva: Charlotta Boucht.*

Vammaisten tulkkauspalvelu jatkuu normaalisti

Markkinaoikeus on kumonnut Kelan aiemmin tekemät hankintapäätökset vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta. Markkinaoikeuden päätös ei toistaiseksi vaikuta tulkkauspalvelun asiakkaisiin, eikä vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelujen tuottamisessa tapahdu vielä muutoksia. Asiakkaat voivat tilata tulkit normaalisti.

Markkinaoikeus ei pitänyt päätöksessään hyväksyttävänä sitä, että tarjottavien tulkkien laatupisteiden saamisen edellytys oli se, että tulkit piti nimetä jo tarjousta jätettäessä. Markkinaoikeus on kieltänyt Kela tekemästä hankintasopimusta saottujen päätöksen perusteella tai panemasta niitä muutoin täytäntöön sakon uhalla.

Kelan tilintarkastajat ovat arvioineet hankintaa. Arvioinnissa hankinnasta ei löytynyt korjattavaa. Kela perehtyy markkinaoikeuden päätökseen tarkemmin ja päättää sen jälkeen jatkotoimista. Asiasta tiedotetaan lisää myöhemmin.

Kelan ylin johto on myös päättänyt, että käynnissä olevan kuntoutuksen kilpailutuksen prosessi selvitetään. Selvityksen jälkeen Kela päättää, toteuttaako se kuntoutuksen hankinnat käynnissä olevan kilpailutuksen pohjalta.

Lähteet: Kela ja Markkinaoikeus ♦

Kuurosokeat voivat vastaanottaa tietoa myös taktiilisti eli kädestä käteen viittomalla. Kuvituskuva.

NKL 90 vuotta

Näkövammaisten liitto vietti 90-vuotisjuhliaan liris-keskuksessa Helsingissä. Järjestäjä arvioi tapahtumassa käyneen liki 1000 ihmistä. Tilaisuudessa sai kokeilla sokko-pingistä, tutustua pimeään kahvilaan ja vieraila eri toimijoiden pisteillä. Kuvat: Jaakko Evonen. ♦

Ylin kuva oikealla: Tutustumista opastuksen saloihin.

Ylin kuva vasemmalla: Suomen Kuurosokeat ry:n ständi. Kuva: Heli Lappalainen

Alin kuva: Juhlaväkeä liriksessä.

ILMOITUKSET

◆ Kerhot

Helsingin kuurosokeiden kerho

Kerho kokoontuu liriksessä 14.11. klo 16.30–20.30. Marjaniementie 74 liris, 4. krs., vision aula. Ari Suutarla vierailee kerhossamme kertomassa matkoistaan maailmalla.

Ilmottaudu viimeistään 9.11. kahvitarjoilun vuoksi kerhonvetäjälle: rantatalo.irja@gmail.com, 046 5468298. Kerhossa ei ole yleistulkausta, joten tilaathan tarvittaessa tulkin mukaasi.

Lahden kuurosokeiden kerho

Kerho kokoontuu 21.11. klo 12–15 Puistokatu 9, Lahti. Aihe: Kuinka käytän tulkkia. Kerhonvetäjä/tulkin käytön kouluttaja Irja Rantatalo kertoo tulkinkäytöstä. Tule vaihtamaan ajatuksia tulkinkäytöstä.

Ilmottaudu viimeistään 16.11. kerhonvetäjälle: rantatalo.irja@gmail.com ja 046 5468298. Kerhossa ei ole yleistulkausta, joten tilaathan tulkin tarvittaessa mukaasi.

Satakunnan kerho

Satakunnan kuurosokeiden kerho on peruttu 14.11.2018. Suomen

Kuurosokeat ry:n syyskokoukseen Jyväskylään 24–25.11. lähdemme yhteiskuljetuksella. Otamme tamperelaiset mukaamme. Meno 24.11. Ulvilasta vanhasta paikasta klo 06.45, Porista vanhalta linja-autoasemalta klo 7 ja Hervannasta Kuurosokeiden Toimintakeskuksesta klo 9, Jyväskylässä n. klo 11. Paluu 25.11. Jyväskylästä klo 14, Toimintakeskus n. klo 16.20, Pori klo 18.30 ja Ulvila klo 18.45.

Lisätietoa Sainilta: 0400 532413 tai saini.lepisto@gmail.com.

Oulun kerho

Oulun kerho ti 30.10. klo 13–16. Koskitie 19 A, Oulu. Vieraana martoista ruokaterapeutti Marja-Liisa Pirkola. Maistiaisista, smoothien valmistus, ym.

Tampereen kerho

Kerho kokoontuu ti 30.10. klo 13–16 Toimintakeskuksen VTS Ristonatalossa, 6. krs, Valtaraitti 9, Tampere. Vieraana oikeusienvalvonnan asiantuntija Marjatta Puromäki sekä Päivi Höglund Tuomi Logistikasta. Aiheina ajankohtaiset asiat ja kuljetuspalvelut.

Kerho viettää pikkujoulua ja syyskokousta Ylöjärven Koivupuistossa 27.11. klo 13–17 Joulunaterian hinta 20 e. Yhteiskuljetusta ei ole järjestetty.

Sitovat ilmoittautumiset 19.11. mennessä Millalle tai Maijalle: milla.lindh@kuurosokeat.fi tai maija.kanerva@gmail.com. Joulukuussa kerho viettää lomaa. Seuraava kokoontuminen on tammikuussa.

Kalakerho

Tule mukaan kalakerho Kalakaverien 25-vuotispilkkireissulle Enontekiölle Lappiin 11.–15.4.2019 (torstai-maanantai). Kisat käydään Pöyrisjärvellä 13.4. Majoitus Lapland Hotel Hetassa. Pilkkikisoihin ei ole pakko osallistua. Voit tulla myös lomalle rentoutumaan sekä nauttimaan Lapista ja kylpylästä. Lähtö tilausbussilla Kuurosokeiden Toimintakeskukselta Tampereelta 11.4. klo 01.00. Aamupala matkan varrella lähempänä Oulua. Saapuminen takaisin Toimintakeskukselle ma 15.4. noin klo 24.00.

Täysihoito 290 e / hlö kahden hengen huoneessa ja 410 euroa/hlö yhden hengen huoneessa. Hinta sisältää majoituksen ja aamiaisen, buffet-päivällisen sekä saunan ja uima-altaan käytön. Kokoustila sisältyy hintaan. Keittolounas tarjotaan perjantaina ja sunnuntaina. Kisapäivänä ollaan pilkillä lounasaikaan. Kuurosokeille bussimatka on maksuton. Tulkkien hinnasto menee suoraan Kelaan.

Varausmaksun vuoksi sitovat ilmoittautumiset 23.11. mennessä:

rantatalo.irja@gmail.com, 046 5468 298 tai vesa.pikkuhookana@gmail.com, 050 5368770 (tekstiviestit/WhatsApp). Ilmoittautuneille tulee ennakkolasku 100 e / hlö. Loppulasku lähetetään osallistujille helmikuun alussa. Tilaa tarvittaessa tulkki.

◆ Tapahtumia

Apuväline-esittely

Apuvälineiden esittelyä Tampereella. Isak Sand ja Johanna Herranen Polarprint Oy:stä tulevat esittelemään apuvälineitä Tampereelle Kuurosokeiden Toimintakeskukselle ti 20.11. klo 13–16 Insinöörinkatu 10, Tampere. Esittelyssä SmartVision2 ja MiniVision puhelimet, OrCam sekä pistenäyttöjä ja muistiinpanovälineitä.

◆ Lomat

Solaris-lomien haku alkanut

Vuoden 2019 Solaris-lomien haku on meneillään. Joukossa on myös kuulonäkövammaisten aikuisten hyvinvointiloma, joka järjestetään 24.–29.6.2019 kylpylähotelli Rauhalahdessa.

Lomaa haetaan suoraan Solaris-lomilta 24.3.2019 mennessä. Hakea voi verkossa osoitteesta www.solaris.fi.

solaris-lomat.fi. Verkkosivuilta löytyy myös tulostettava hakulomake.

Kuulonäkövammaiset voivat ottaa tarvittaessa yhteyttä Suomen Kuurosokeat ry:n oikeuksienvallvonnan asiantuntijoihin lomakkeen täyttämässä.

◆ Helsingin viriketoiminta

Taktilipiiri

Torstait 1.11, 15.11. ja 29.11. klo 9.30-12.00 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto, 4. krs. Marjaniementie 74. Järjestäjinä kommunikaatiopalvelut ja viriketoiminta. Mukaan tervetulleita kaikki aiheesta kiinnostuneet. Aikaisempaa osaamista ei tarvita. Vetäjänä kommunikaatiotyöntekijä Sanna Nuutinen. Paikalla ei ole yleistulkkia. Tilaa oma tulkki tarpeen mukaan. Kahvit (1e).

Ilmoittaudu Anitalle (yhteystiedot lopussa) tai Sannalle viimeistään viikkoa ennen tapahtumaa: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai 040 051 4922. Voit piirin jälkeen halutessasi ruokailla liriksessä omakustanteisesti ja jatkaa kuntopiiriin.

Kuntopiiri

Torstaisin 1.11, 8.11, 15.11, 22.11. ja 29.11. klo 13–16 liris, 2. krs. Vetäjänä Jaana Marttila. Kuntosalissa

kuntoharjoittelua, uima-allasosastolla vesijumppaa (klo 14.30), uintia ja saunomista. Paikalla kaksi yleistulkkia. Oma pyyhe mukaan.

Muistipäivä

Ke 7.11. klo 9–15 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Tietoa muistisairauksista. Tilaisuus ilmainen. Järjestäjinä yhteistyössä Kuurojen Palvelusäätiön Passi-ohjelma sekä Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin viriketoiminta ja aluepalvelu. Tarjoamme osallistujille aamukahvin ja piirakan, lounaan sekä päiväkahvin ja leivonnaisen. Paikalla Anita Palo ja Heli Lappalainen sekä kaksi yleistulkkia.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 24.10. Ilmoittautumiset puhelimitse Helille, 040 5539 069. Ilmoita samalla erikoisruokavaliosi.

Pannu kuumana

To 8.11. klo 10–12 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Ohjelmassa mm. keskustelua, yhdessäoloa ja kahvittelua. Paikalla virikeohjaaja Anita Palo ja oikeuksienvallvonnan asiantuntija Heli Lappalainen. Kahvitarjoilu (1e). Paikalla ei ole yleistulkkia. Tilaisuuden jälkeen voit ruokailla omakustanteisesti liriksessä ja jatkaa kuntopiiriin.

Alkusammutuskoulutus

Ma 12.11. klo 8–11 tai klo 13–16 Mellunkylän pelastusasemalla. Linnanpajantie 6, Helsinki. Kohde-ryhmänä kuulonäkövämmäiset ja näkövämmäiset asiakkaat. Harjoitteleme sammutuspeitteen käyttöä. Järjestäjinä Helsingin viriketoiminta ja Hun ry:n Pengertupa sekä Helsingin Pelastuslaitos. Koulutus osallistujille ilmainen. Paikalla ei ole yleistulkkia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki mukaan.

Ilmoittaudu Anitalle tai Helille viimeistään ma 5.11. Kerro kumpaan ryhmään haluat. Jos ilmoittautuneita on enemmän kuin mukaan mahtuu, valitaan osallistujat arvalla.

Pistekirjoituspiiri

Ke 14.11. klo 9–12 liris. Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin alue-toimisto. Vetäjänä Marjo Pylväinen. Paikalla kaksi yleistulkkia. Kahvitarjoilu (1 e). Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 7.11.

Kauneuspäivä, Oriflame- ja Evelacesittelyt

La 17.11. klo 10–19 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin alue-toimisto. Jalkahoitoa, hierontaa, tukan leikkausta, Oriflamen ja Evelacen esittelyä jne. Esittelijänä Eija Oikarinen. Hoidot ja hinnat löytyvät sähköpostista (21.9). Paikalla kaksi yleistulkkia. Tilaa tarvittaessa oma

tulkki. Kahvitarjoilu (1 e). Omat eväät voi ottaa mukaan.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 31.10.

Omenapiiri eli koulutus iPhoneen käyttöön

Ti 20.11. klo 13–15 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin alue-toimisto. Järjestäjinä yhteistyössä viriketoiminta, Helsingin aluepalvelu sekä Helsingin ja Uudenmaan Näkövämmäiset ry (HUN). HUN:sta vetäjinä Ritva Heinlampi, Kalle Haukka ja Ibrahim Milanovic. Mukana myös oikeuksienvälönnan asiantuntija Heli Lappalainen. Ei yleistulkkausta. Kahvitarjoilu (1 e).

Ilmoittaudu Anitalle tai Helille viimeistään ti 13.11. Mukaan mahtuu kahdeksan osallistujaa. Ilmoittautuessa kerro, onko sinulla iPhone käytössäsi.

Kommunikaatiopiiri

Ke 21.11. klo 12–16 Helsingin keskusta, Lasipalatsi. Mannerheimintie 22–24. Kokoontuminen Amos Rexin taidemuseon ulko-oven edessä. Tutustumista uuteen museoon. Kuvailun harjoittelua ja opastamista. Tilaisuuden jälkeen kahvimahdollisuus omakustanteisesti. Paikalla ei ole yleistulkkia. Tilaa tarvittaessa tulkin mukaan. Ryhmähinta 5 e/ aikuinen, jos mukana vähintään 15

aikuista. 12 e/eläkeläinen. Aikuiset 18 e. Avustajat ja tulkit ilmaiseksi.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 14.11.

Georgialainen ravintola Rioni

Ke 28.11. klo 16-20 Haukilahdessa. Ukkohauentie 9, Espoo. Ruokailut omakustanteisia. Ei yleistulkkauksia.

Ilmoittaudu Anita Palolle viimeistään to 15.11. Yhteystiedot: anita.palo@kuurosokeat.fi, tekstiviestit / WhatsApp 040 837 7896

◆ Sekalaista

Tuntosarvi 11/2018 ilmoitusten jättöaika 1.11. klo 12 mennessä: viestinta@kuurosokeat.fi

◆ Päivyri

Sokeain viikko 11–18.11.2018.

Suomen Kuurosokeat ry:n syyskokous Jyväskylässä 24.–25.11. Hotelli Scandic Laajavuori. ◆

*Ari Kääpä on tehnyt huoltotöitä vuodesta 2011 Toimintakeskuksella. Tämän vuoden aikana hän on korjannut rivitalojen ulkovarastot.
Kuva: Pentti Pietiläinen.*

Valkoisen kepin päivää vietettiin 15.10. Kuva: Janika Lanne

Tue Suomen Kuurosokeat ry:n toimintaa

Voit tukea toimintaamme itsellesi sopivalla tavalla:

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH

Rahankeräyslupa: RA/2016/869, lupa on voimassa 1.1.2017 - 31.12.2018.

Lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040-6512511 ◆